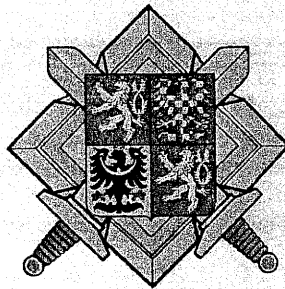

24-52/2013/DP-5512

131

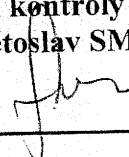
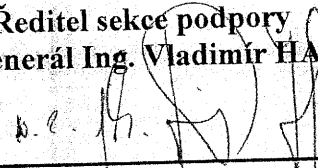
MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

**VOJENSKÁ JAKOSTNÍ SPECIFIKACE
POHONNÝCH HMOT, MAZIV A PROVOZNÍCH HMOT**

5 - 6 - L

**Mazivo letecké ST (NK-50)
NATO Code: neklasifikováno**

Odpovídá normě: TU 38.1011219-95 v platném znění	
Zpracoval: Agentura logistiky / CZMTýSI Skupina vývoje, zkušebnictví výstrojní služby a PHM	Edice č.: 3
Schvalují: Vedoucí kontroly jakosti Ing. Květoslav SMOLKA 	Počet listů:
Schvalují: Ředitel sekce podpory brigádní generál Ing. Vladimír HALENKA 	Platnost od: 25-07-2013 2013

1. URČENÍ

Mazivo letecké ST (NK-50) je podle požadavků této Vojenské jakostní specifikace pohonných hmot, maziv a provozních hmot (dále jen „VJS PHM“) určeno pro mazání ventilů a vahadel motorů letecké techniky, krátkodobě pracujících při teplotách do 180 °C a dále se používá ve vysoce zatěžovaných závitových nebo drážkových součástech třecích uzlů.

2. FORMULACE

Mazivo letecké ST (NK-50) se vyrábí zahuštěním oleje MK-22 sodným mýdlem vyššího masného kyseliny. Mazivo letecké ST (NK-50) obsahuje koloidní grafit a je hygroskopické.

2.1. Požadavek na konečný výrobek

Mazivo letecké ST (NK-50) musí splňovat všechny předepsané hodnoty fyzikálně-chemických parametrů a další jakostní požadavky uvedené v tabulce I této VJS PHM.

Při výrobě maziva leteckého ST (NK-50) musí být použity takové komponenty, aby byla zajištěna stabilita finálního výrobku během požadované doby skladování a v průběhu použití. Současně musí vyhovět pro použití v uložené technice z hlediska stability a z hlediska ochrany proti korozi.

3. TOXICITA

Mazivo letecké ST (NK-50) nesmí obsahovat karcinogenní nebo potenciálně karcinogenní složky a musí splňovat podmínky zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích (chemický zákon), v platném znění.

4. SKLADOVATELNOST, STABILITA A MÍŠITELNOST

Mazivo letecké ST (NK-50) nesmí vykazovat nadměrnou separaci oleje, změnu barvy nebo změnu struktury během minimálně 5 let skladování ode dne jeho výroby a hodnoty jakostních ukazatelů skladovaného výrobku stanovené v retestovací periodě musí ležet v povolené toleranci hodnot uvedených v tabulce I.

Mazivo letecké ST (NK-50) odpovídající této VJS PHM není mísitelné s ostatními leteckými mazivy a vzhledem k jeho hygroskopičnosti musí být uloženo v dobře uzavíratelném obalu v suchém prostředí.

5. FYZIKÁLNĚ-CHEMICKÉ PARAMETRY A ZKUŠEBNÍ METODY

V tabulce I jsou uvedeny všeobecné fyzikálně-chemické parametry výrobku. Rozsah jakostních parametrů tabulky I musí doložit výrobce nebo dodavatel při kvalifikaci nebo rekvalifikaci výrobku (viz čl. 6.1 a 6.2) a je obsahem zkoušky typu A prováděné v Centrální laboratoři PHM rezortu MO při kvalifikačním resp. rekvalifikačním řízení a v rámci přejímky výrobku do rezortu MO (pokud není v této VJS PHM uvedeno jinak).

Jakostní doklady musí být opatřeny razítkem laboratoře, provádějící jakostní zkoušky anebo potvrzením výrobce nebo dodavatele výrobku.

Tabulka I

Poř. čís.	Fyzikálně-chemické vlastnosti	ST (NK-50)	Zkušební předpis	Pozn.
1.	Vzhled a barva	vyhovuje	vizuálně	1)

Tabulka I (pokračování)

Poř. čís.	Fyzikálně-chemické vlastnosti	ST (NK-50)	Zkušební předpis	Pozn.
2.	Dynamická viskozita při 0 °C a středním gradientu rychlosti deformace 10 s ⁻¹ (Pa.s), max.	1000	GOST 7163	2)
3.	Bod skápnutí (°C), min.	190	ČSN ISO 2176 GOST 6793	
4.	Mez pevnosti při 80 °C (Pa), min.	180	GOST 7143 metoda B	2)
5.	Koloidní stálost, odloučený olej (%(m/m)), max.	7	ČSN 65 6331 GOST 7142	
6.	Obsah volných zásad (% Na OH), max.	0,10	ČSN 65 6333 GOST 6707	
7.	Zkouška na koroziivnost na kovech - ocel - bronz - Al slitina	vyhovuje vyhovuje vyhovuje	ČSN EN ISO 2160	2), 3)
8.	Obsah mechanických nečistot	nepřítomny	GOST 6479	2), 4)
9.	Obsah vody (%(m/m)), max.	stopy	ČSN EN ISO 9029 GOST 2477	
10.	Oxidační stabilita (mg KOH.g ⁻¹), max.	0,5	GOST 5734	2)
11.	Odpařivost, 150 °C / 1h (%(m/m)), max.	7,0	GOST 9566	2)

Poznámky :

- 1) Mazivo letecké ST (NK-50) je homogenní, máslovité konzistence, šedozelelé až černé barvy.
- 2) Hodnotu parametru zaručuje výrobce nebo dodavatel.
- 3) Zkouška na koroziivnost se provádí na destičkách z oceli podle ČSN 41 2041, ČSN 41 2050 nebo ČSN 41 2051, bronzu typu BrOCS 5-5-5 podle GOST 613 a hliníkové slitině typu AL-19 podle GOST 2685 (slitiny nemají český ekvivalent).
- 4) Obsah mechanických nečistot stanovuje výrobce před přidáním koloidního grafitu.

6. OZNAČENÍ DODÁVANÉHO VÝROBKU

Na obalech výrobku dodávaného podle této VJS PHM musí být uvedena minimálně následující data: obchodní název, datum výroby nebo expedice, číslo výrobní šarže, údaj o hmotnosti nebo objemu výrobku, bezpečnostní označení a dále případně také datum kontroly jakosti nebo opakované kontroly jakosti, pokud není uvedeno na jakostním dokladu výrobce nebo dodavatele.

7. KVALIFIKACE

Výrobky klasifikované jako mazivo letecké ST (NK-50) určené pro provoz vojenské letecké techniky nepodléhají povinným kvalifikačním zkouškám.

8. KONTROLA A ZKOUŠENÍ JAKOSTI

Kontrola jakosti a zkoušení jakosti musí být provedeny v souladu s požadavky této VJS PHM a TU 38.1011219-95 v platném znění.

Vzorek pro zkoušení jakosti musí být odebrán v souladu s ČSN EN ISO 3170 nebo GOST 2517.

8.1. Zkušební metody

Předepsané zkušební normy jsou uvedeny v tabulce I této VJS PHM. Při zkoušení maziva leteckého ST (NK-50) se připouští aplikace ekvivalentních standardizovaných metod. Při kontrolním a rozhodčím ověřování jakosti maziva leteckého ST (NK-50) musí být použity metody podle příslušných norem uvedených v tabulce I této VJS PHM a stanovené výsledky musí spadat do povolené tolerance shodnosti.

Sporné případy se řeší postupem podle ČSN EN ISO 4259. Interpretace výsledků se provádí na základě shodnosti zkušební metody.

8.2. Kontrolní ověřování jakosti

Kontrola jakosti maziva leteckého ST (NK-50) před jeho dodávkou do rezortu MO a v rámci přijímacího řízení se řídí podle ustanovení čl. 8.1. a 8.3. této VJS PHM. Kontrola jakosti daného výrobku během procesu jeho skladování a distribuce v rámci rezortu MO se řídí příslušnými ustanoveními STANAG 3149 v platném znění a normativním výnosem č. 7/2012 Ministerstva obrany „Kontrolní systém a kontrola jakosti pohonných hmot a maziv v rezortu Ministerstva obrany“ ze dne 20. února 2012.

8.3. Kontrola jakosti při převěze do rezortu MO

Před dodávkou výrobku kvalifikovaného podle této VJS PHM musí být u výrobce nebo ze strany dodavatele zajištěno provedení specifikačního rozboru jakosti výrobku nebo verifikace identity výrobní formulace vhodnou metodou, pokud nebylo v rámci dohody mezi MO a výrobcem nebo dodavatelem provedeno specifikační ověření jakosti u předem dodaného vzorku z výrobní šarže v Centrální laboratoři PHM rezortu MO.

Před převězkou každé ucelené dodávky výrobku zavedeného do užívání u organizačních celků MO provede přijímací orgán odpovědný za oblast zásobování materiálem MU 3.0 u organizačního celku rezortu MO ověření jakostního dokladu (nebo dokladu o verifikaci identity výrobní formulace) vydaného výrobcem nebo dodavatelem na danou šarži. Po odběru vzorku z dané dodávky (šarže) se v Centrální laboratoři PHM rezortu MO provede kontrola jeho jakosti minimálně v následujícím rozsahu zkoušky typu B-2:

Vzhled a odlučování oleje (vizuálně)
Koloidní stálost

Bod skápnutí
Obsah volných kyselin a zásad